

Berichten uit het Vogelhospitaal 1997/1998

“Mede dank zij U, kon veel voor dieren worden gedaan”

Thera te Boekhorst-van Dieren

Het Vogelrampenfonds werd opgericht in 1956, maar dit jaar is het precies 25 jaar geleden dat het de beschikking kreeg over het Vogelhospitaal in de Haarlemse Stadskweektuinen. De “Berichten uit het Vogelhospitaal” verschijnen dit keer voor de 20e maal. Dat geeft ons het gevoel, dat het om een bijzonder jaar gaat, des te meer omdat we op 27 september 1998 voor de 40e keer een openhuismiddag hebben verzorgd. De trouwe bezoekers van die middagen hebben kunnen zien hoeveel er in de laatste 25 jaar aan het Vogelhospitaal is veranderd en verbeterd.

Eerst moest gewerkt worden op de kale buitengrond. Gas, elektriciteit en waterleiding moesten nog worden aangelegd, evenals de riolering en soms regende het binnen bijna even hard als buiten. Er was een schrijnend gebrek aan geld om de accommodatie te verbeteren. Er waren weinig vrijwilligers en ook het aantal donateurs was nog gering.

Toch is het aan die vrijwilligers en donateurs te danken, dat het Vogelhospitaal bleef bestaan en stapje voor stapje uitgroeide tot de moderne en goed ingerichte Vogelopvang, die het nu geworden is. Om dat te bereiken moesten verbouwingen bijna altijd in eigen beheer worden gedaan. Aardige leveranciers leverden de bouwmaterialen dikwijls met korting. Tussen de vele verbouwingen in, ging de hulp aan de vogels altijd door. Soms moesten projecten tijdelijk worden stopgezet, omdat er ineens sprake was van een noodzakelijke wintervoederactie, een olieramp of andere calamiteit. Maar van uitstel kwam nooit afstel. Altijd werden de werkzaamheden weer hervat, zodra de druk voorbij was. Eigenlijk is het zo geweest dat er 25 jaar aan het Vogelhospitaal is gebouwd en ook in het achter ons liggende jaar was dat het geval.

Aan het begin van dit jaar, ontvingen we een verzoek van het asiel uit Den Haag om te helpen met enkel Jan van Genten die in vistuig terecht waren gekomen. In Den Haag waren de vishaken al uit de poten en zwemvliezen verwijderd, maar het grote probleem was dat de vogels zo van streek waren dat ze aanvankelijk niet wilden eten. We konden hen in Haarlem een rustige omgeving bieden, waardoor dat eten weer op gang kwam. In onze eigen omgeving spoelden ook Jan van Genten aan en van de 10 dieren, konden we er 8 redden.

In juli waren we ook in de gelegenheid om te helpen bij de redding van een jonge Gierzwaluw in Italië. Een Nederlandse vrouw, die ons vroeger had geholpen tijdens een wintervoederactie, woont en werkt daar. Op een van haar wandelingen trof ze Gierzwaluw op de grond aan. Ze liet het liggen in de veronderstelling dat het vogeltje wel zou wegvliegen, maar eenmaal thuis was ze er niet zeker van en ze besloot naar Nederland te bellen om informatie in te winnen. We konden uitleggen, dat een Gierzwaluw nooit in staat is, om uit zichzelf vanaf de grond op te vliegen. Ze keerde terug naar de plaats waar ze het vogeltje had achtergelaten en trof het daar nog even hulpeloos aan. Ze nam het mee naar huis en belde weer om te vragen hoe het diertje verzorgd moest worden. Enige tijd later vernamen we, dat er vorderingen werden gemaakt met de opvoeding en ze wilde weten hoe de vogel kon worden losgelaten. Daarna hoorden we lange tijd niets meer en we waren al bang, dat het ondanks alle internationale telefoontjes toch was mislukt, totdat ze ons in januari opbelde. Ze was toen te logeren bij haar moeder in Nederland en ze vertelde ons, dat de jonge Gierzwaluw gezond en wel was vertrokken vanaf een Italiaanse berghelling.

Vooraf in juli en augustus moesten we weer hulp bieden aan verlamde watervogels, die besmet waren met botulisme. De meeste waren afkomstig uit Hoofddorp. Er wordt ons nog al eens gevraagd om de dieren, na revalidatie, terug te plaatsen in hun oude omgeving, maar botulisme is een voedselvergiftiging en de kans op herbesmetting op dezelfde plaats is heel groot. We zetten de dieren uit in een omgeving met veel schoon stromend water. Op 21 september schoonden ruim 500 duikers de grachten van Haarlem in verband met een landelijke actie. Vijf van hen namen de moeite, om ons een met botulisme besmette eend te brengen.

In dezelfde maand werden ook bedroevend veel Egels met jongen gebracht, terwijl dat eigenlijk niet nodig was. Ze waren gevonden in tuinen van mensen die ze daar niet wilden hebben. Een stel werd zelfs door elkaar geworpen in een vuilniszak bij ons afgegeven. Twee moederegels waren zo in paniek, dat ze niets meer van de kleintjes wilden weten. Een had er zelfs twee doodgebeten. Het kostte een van onze medewerkers enorm veel werk om de nog heel jonge diertjes in leven te houden, maar het lukte in veel gevallen wel.

Op 19 september bracht de A.I.D. drie op Schiphol in beslag genomen papegaaien. Men riep onze hulp in omdat de quarantaine bij Avifauna vol was. Maandenlang verzorgden wij hen totdat er eindelijk ruimte voor hen vrijkwam. Uit Macedonië kwamen vijf sierduiven, die in beslag waren genomen omdat de eigenaar ze in een onwaarschijnlijk klein kistje had vervoerd. Dat was alleen gelukt omdat hij de staarten had afgeknipt. Hij kreeg een flinke bekeu-

ring wegens dierenmishandeling. Vervolgens bracht de dierenambulance-dienst uit Velsen acht tropische vogels, die de politie uit een verlaten woning had gehaald. De eigenaar was 14 dagen daarvoor vertrokken naar Leiden. Hij had de dieren wel rijkelijk voorzien van voer, maar het water was inmiddels opgedronken en verdampt. Een negende vogeltje lag al dood. Dergelijke dieren worden beschouwd als 'gevonden voorwerpen' die je eigenlijk een jaar moet vasthouden, maar na veel telefoontjes slaagden we er in toestemming te krijgen om een betere eigenaar te zoeken. Twee Putters die illegaal waren gevangen, verbleven de hele winter bij ons. We konden hen in het voorjaar in goede gezondheid hun vrijheid terug geven.

In oktober bereikte ons het verzoek uit het Haagse asiel om deze winter de olieslachtoffers van hen over te nemen, met het oog op een noodzakelijke verbouwing. We zeiden deze hulp toe, onder voorwaarde dat we zelf voldoende ruimte zouden overhouden. Gelukkig bleef het aantal olieslachtoffers dit jaar beperkt. Misschien was de zachte winter de oorzaak, maar het kan ook zijn dat er in ons deel van de Noordzee weinig vis zat, waardoor de meeste zeevogels noordelijker verbleven.

U hebt in ons vorige jaarverslag kunnen lezen, dat 20 Blauwe Reigers vlak voor Kerstmis 1996 ons duidelijk maakten dat we in actie moesten komen, door hongerig voor het hek te gaan staan. Na de vorstperiode vertrokken ze al gauw weer en zo hoort het ook, maar één van onze reigervrienden kwam nog dikwijls op bezoek. Hij is niet alleen lui, maar ook erg slim. Als het dakraam van onze vijverruimte te ver open staat, komt hij brutaal naar binnen om mee te eten van de vis, die we daar de herstellende dieren voorzetten. We hadden het niet direct in de gaten, maar we verbaasden ons over het tempo waarmee de vis verdween, totdat we de indringer op heterdaad betraptten.

De vrij rustige winterperiode stelde ons technisch team in staat om door te werken aan de verschillende verbouwingsprojecten. Opnieuw werd de 2e quarantaine uitgebreid met negen mooi betegelde kooien met roestvrij stalen schuifladen. Verder werd een stevige lange betegelde scheidingsmuur gebouwd tussen de roofvogelvolières en het buiten gelegen eendenbassin. De vogels zitten nu vrijer van elkaar, hetgeen hun rust ten goede komt. De muur biedt ook een betere bescherming tegen tocht.

Op 1 januari werd de jaarlijkse telling voor het Ministerie gehouden, waaruit bleek dat we in 1997 in totaal 3174 dieren hadden opgevangen en dat precies 1900 dieren in die tijd konden worden uitgezet.. Daarbij zijn 93 Egels meegeteld, die in de loop van het jaar werden gebracht. Ze kwamen bij de 38, die in het begin van het jaar bij ons overwinterden. Van al die Egels kon-

den er 81 worden gered. Omdat het dit jaar veel minder koud was, hadden we per 1 januari 1998 nog maar 17 Egels in de verzorging, waarvan we er acht in een buiten-volière hun winterslaap konden laten doen. Die hebben het dankzij de goede verzorging van onze vaste medewerkers allemaal gehaald. In mei vertrokken ze samen met de andere Egels die binnenshuis hun verzorging hadden gekregen. Bij de jaarlijkse telling vallen nog meer dingen op. Van de 292 Merels werden er 186 gered. Daaronder waren veel heel jonge vogels, die door ons moesten worden gevoerd. Helaas weten veel mensen nog steeds niet, dat jonge Merels nadat ze uit het nest komen ongeveer 10 dagen een fladderperiode doormaken, waarin ze nog door hun ouders worden gevoerd. Uit angst voor katten worden die vogeltjes te snel opgepakt en gebracht. Mensen nemen dikwijls de moeite, om ze van heinde en verre te brengen. Uit de Haarlemmermeer, uit Velsen of zelfs uit plaatsen die we op moeten zoeken om te weten waar ze liggen. Hierdoor is terugzetten bij de oudervogels vaak niet meer mogelijk. Aan mensen die zich ongerust maken over onze Huismussen, kunnen we vertellen dat er 62 binnen kwamen, waarvan 42 een tweede kans op leven kregen. Van de 14 Pimpelmezen waren het er tien, van de 15 Futen 12 en van de 463 Wilde Eenden zelfs 301, waaronder veel botulismeslachtoffers, want daarvan heeft de behandeling veel succes. Wij krijgen niet zoveel roofvogels binnen maar toch konden twee Buizerds, 1 Blauwe Kiekendief, twee Torenvalken en een Boomvalk gezond vertrekken. Fijn was ook dat drie van de vier Grote Bonte Spechten het hebben gehaald, evenals twee binnengekomen Goudhaantjes. Het is teveel om alle 111 soorten dieren die gebracht werden op te noemen, maar een uitzondering wil ik maken voor een haan. Het dier werd gebruikt voor een verdwijntruc van een goochelaar, die in Aalsmeer een show gaf. Het was een kolossale haan, maar desondanks lukte de truc zo voortreffelijk dat zelfs de goochelaar hem later niet meer vinden kon. Geen wonder, want hij werd door een dierenambulancewagen naar het Vogelhospitaal gebracht en gaat nu verder als scharrelhaan door het leven.

In februari startte dierenpeciaalzaak Amazone in Santpoort, in verband met het 20 jarig bestaan van de zaak, een actie ten bate van het Vogelrampenfonds. De bedoeling is ons de gelegenheid te geven de droogkooien voor olieslachtoffers te renoveren, door ons geld te verschaffen voor nieuw materiaal. Inmiddels is al begonnen met de renovatie, waarvoor we tijdelijk gebruik maken van onze financiële reserve. Op de volgende openhuismiddag komt Amazone de opbrengst van de actie officieel overhandigen. We hopen dat de kooien dan klaar zijn, want in het najaar kunnen we weer olieslachtoffers verwachten.

Op dezelfde openhuismiddag is er gelegenheid om afscheid te nemen van Frank en Thera te Boekhorst, die in verband met hun leeftijd hun werkzaamheden in oktober 1998, respectievelijk na 25 en 21 jaar, bij het Vogelrampenfonds beëindigen. Aan hun vertrek ging een lange periode van voorbereiding vooraf. Nieuwe bestuursleden moesten worden ingewerkt en extra vrijwilligers werden gezocht om alles voor de vogels zo goed mogelijk door te laten lopen. We hopen dat het nieuw samengestelde bestuur evenveel steun zal ontvangen als we het afgelopen jaar ontvingen.

Niet alleen was de samenwerking met de dierenambulancediensten weer uitstekend, maar er was ook weer veel hulp van journalisten en verschillende mensen zorgden voor erg grote verrassingen. Zo waren er weer een aantal mensen die i.p.v. geschenken voor zichzelf, bij feestelijke gelegenheden om een gift voor de vogels vroegen. De heer L. van den Broek besloot vijf jaar lang het Vogelrampenfonds f 1000,- van zijn lijfrente te schenken. We kregen weer hulp van instellingen, die raakvlakken hebben met ons werk en we waren ook erg blij met de hulp van al die donateurs, die ons al jarenlang trouw zijn. Veel kleine bedragen vormen met elkaar een groot geheel, waarmee ook in de toekomst, veel voor dieren kan worden gedaan.

Kortom: heel veel dank voor alle hulp.

Namens Stichting Vogelrampenfonds,
Thera te Boekhorst-van Dieren

Mededeling van het bestuur van de Stichting Vogelrampenfonds

Namens het nieuwe bestuur wil ik onze dank, respect en grote waardering uitspreken voor de familie te Boekhorst, die met hun grote inzet en toewijding in hun vrije tijd, mede met enkele andere medewerkers van het eerste uur, het Vogelhospitaal hebben gemaakt tot wat het nu is. Aan de verdeling van de taken binnen het nieuwe bestuur, is de hoeveelheid werkzaamheden af te lezen die de heer en mevrouw te Boekhorst voorheen samen verricht hebben. Velen van ons hebben een hoop van hen geleerd en wij zijn blij dat wij ook na hun vertrek, in oktober 1998, bij hen voor advies, ondersteuning en eventuele hulp bij o.a. bouwtechnische werkzaamheden mogen aankloppen.

Na hun afscheid zal het bestuur als volgt zijn samengesteld onder voorzitterschap van onze bioloog Wim Bosch, die tevens het penningmeesterschap op zich neemt.

Dhr. Werner Beulink: blijft de vergunninghouder.

Mevr. Margit van der Hijden–Wollenweber: houdt de supervisie over de Egels.

Dhr. Roel Draijer: helpt speciaal met het ophalen van vogels van het strand.

Mej. Roos Hermans: wordt de roostercoördinatrice.

Mevr. Linda van Hattum–Kentie: krijgt het secretariaat onder haar beheer en het adres hiervoor wordt derhalve: Roosveldstraat 26, 2013 CC te Haarlem.

Linda van Hattum–Kentie